

**UCHWAŁA RADY RODZICÓW
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 4**

im. H. Sienkiewicza w Hajnówce

Nr 2/2023 z dnia 26 września 2023 roku

w przedmiocie uchwalenia programu wychowawczo-profilaktycznego

Szkoły Podstawowej nr 4 im. H. Sienkiewicza

Na podstawie art. 26 ust 1 i art. 84 ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900 ze zmianami) ustala się co następuje:

§ 1. Rada Rodziców Szkoły Podstawowej nr 4 im. H. Sienkiewicza w Hajnówce w porozumieniu z Radą Pedagogiczną uchwala program wychowawczo- profilaktyczny, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Szkoły Podstawowej nr 4 im. H. Sienkiewicza w Hajnówce

Przewodnicząca/y Rady Rodziców

Szkoły Podstawowej nr 4 im. H. Sienkiewicza w Hajnówce

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Szkoły Podstawowej nr 4

im. Henryka Sienkiewicza w Hajnówce

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r.
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Statut Szkoły Podstawowej nr 4 im. Henryka Sienkiewicza w Hajnówce .

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024 w zakresie wychowania, opieki i profilaktyki

1. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
2. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.

3. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
4. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
5. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

Wstęp

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

I. DIADNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2022/2023,
- wniosków i analiz zespołów wychowawczych,
- ankiety przeprowadzone w czerwcu 2023 roku wśród nauczycieli, uczniów i rodziców,

- spostrzeżeń, uwag i wniosków dyrekcji, nauczycieli, uczniów, rodziców.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada pedagogiczna, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

II. MAPA ŚRODOWISKOWA CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH I RYZYKA

CZYNNIKI INDYWIDUALNE	
CZYNNIKI RYZYKA	CZYNNIKI CHRONIĄCE
<ul style="list-style-type: none"> • niska samoocena, skłonność do zachowań depresyjnych, • deficyty rozwojowe: nadpobudliwość, słaba odporność na stres, niedojrzałość • emocjonalna i społeczna, słaba kontrola wewnętrzna, • cechy charakteru takie jak: impulsywność, skłonność do zachowań ryzykownych, • wysoki poziom lęku i niepokoju, • podatność na wpływy, • niska motywacja, • wczesnie występujące zachowania problemowe (zachowania opozycyjne, buntownicze, agresywne), • negatywny wpływ wielogodzinnego czasu spędzanego przed komputerem. 	<ul style="list-style-type: none"> • wysoka inteligencja, zdolność uczenia się, ciekawość poznawcza, • posiadanie planów i celów życiowych, aspiracje edukacyjne, • zrównoważony temperament, towarzyskość, dobre zdolności adaptacyjne, • sprawne mechanizmy samokontroli (radzenie sobie z negatywnymi emocjami, • kontrola impulsów), • poczucie własnej wartości, sprawstwa, wiara we własne możliwości, • optymizm i pogoda ducha, • umiejętności społeczne (porozumiewanie się z innymi w sytuacjach konfliktowych, • rozwiązywanie problemów, asertywność, poczucie własnej skuteczności). • czynny i aktywny sposób spędzania wolnego czasu.

CZYNNIKI RODZINNE	
CZYNNIKI RYZYKA	CZYNNIKI CHRONIĄCE
<ul style="list-style-type: none"> • zaburzone relacje wewnątrz rodzinne, • nieprawidłowa realizacja ról rodzicielskich (słaby nadzór nad dzieckiem, małe zaangażowanie rodziców w aktywność dziecka, • surowa dyscyplina w domu lub brak dyscypliny; niekonsekwencja wychowawcza), • przyzwalające postawy rodziców wobec różnych zachowań problemowych dzieci, • dysfunkcyjne i negatywne wzorce zachowań. 	<ul style="list-style-type: none"> • silna więź z rodzicami (dobre relacje), • zaangażowanie rodziców w życie dziecka, • wsparcie ze strony rodziców, zaspokajanie potrzeb dziecka (emocjonalnych, poznawczych, społecznych i materialnych), • zasady rodzinne, jasne oczekiwania rodziców.
CZYNNIKI ZWIĄZANE ZE SZKOŁĄ	
CZYNNIKI RYZYKA	CZYNNIKI CHRONIĄCE
<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczające wsparcie ze strony nauczycieli, • wczesne niepowodzenia w nauce, • negatywny stosunek do szkoły i obowiązków szkolnych, • niewłaściwe zachowania uczniów, nieprzestrzeganie norm społecznych negatywnie wpływające na klimat panujący w szkole. 	<ul style="list-style-type: none"> • poczucie przynależności do szkoły, do klasy, • pozytywny klimat szkoły, • wzajemne wsparcie uczniów, nauczycieli, wychowawców, specjalistów szkolnych i innych pracowników szkoły, • podejmowanie przez nauczycieli działań mających na celu wyeliminowanie zagrożeń i sprzyjających przestrzeganiu norm społecznych, • jasne zasady przestrzegane przez całą społeczność szkolną oraz znajomość własnych praw i obowiązków, • docenianie przez nauczycieli pozytywnych zachowań uczniów, • udzielanie wsparcia rodzicom przez nauczycieli i szkolnych specjalistów, psychoedukacja, • stała współpraca z instytucjami pomocowymi, • podtrzymywanie kontaktu w czasie nauki zdalnej na płaszczyźnie uczeń-rodzic- nauczyciel, • znajomość zasad netykiety .

CZYNNIKI ZWIĄZANE Z RÓWIEŚNIKAMI	
CZYNNIKI RYZYKA	CZYNNIKI CHRONIĄCE
<ul style="list-style-type: none"> • negatywne wzorce zachowań grup rówieśniczych, • obserwowanie u rówieśników aprobaty dla używek, • odrzucenie przez rówieśników, • cyberprzemoc. 	<ul style="list-style-type: none"> • przynależność do grupy rówieśniczej promującej pozytywne wzorce zachowań (koła zainteresowań, wolontariat, mediacje i inne), • akceptacja w grupie rówieśniczej, • kontakt online w okresie nauki zdalnej.

III. CELE OGÓLNE I SZCZEGÓLNE PRACY WYCHOWAWCZEJ I PROFILAKTYCZNEJ

Działalność wychowawczo- profilaktyczna w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia, dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji na temat zagrożeń i rozwiązywaniu problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, a także wpływu niskiego poziomu kondycji psychofizycznej oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej,
- 4) **duchowej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze społeczno- emocjonalnej i duchowej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (integracja),
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i zachowaniom ryzykownym,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- zwiększenie świadomości bezpieczeństwa uczniów w szkole i poza nią,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych oraz rozpoznawanie zachowań ryzykownych wśród uczniów,
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- przeciwdziałanie niebezpieczeństwom związanym z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych

IV. SZCZEGÓŁOWE ZADANIA WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

Obszar 1. Sfera fizyczna rozwoju ucznia.

Cele szczegółowe:

- kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu,
- kształtowanie zachowań sprzyjających bezpieczeństwu.

Lp.	Zadania	Formy realizacji
-----	---------	------------------

1.	<p>Propagowanie zdrowego stylu życia poprzez kształtowanie nawyków prozdrowotnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • udział w programach np. „Program dla szkół”; • podniesienie świadomości znaczenia zdrowego odżywiania, rozwijanie zainteresowań kulinarnych podczas zajęć koła kulinarnego; • prowadzenie zajęć rekreacyjno- sportowych; • promowanie czynnego i aktywnego wypoczynku m. in. poprzez organizowanie aktywnych przerw międzylekcyjnych; • dbanie o higienę psychiczną poprzez kształtowanie umiejętności pozytywnego myślenia o sobie i otaczającym świecie, • kształtowanie prawidłowych postaw wobec higieny pracy przy komputerze oraz korygowanie wad postawy.
2.	<p>Kształtowanie właściwych postaw wobec problemu uzależnień.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie spotkań ze specjalistami nt. uzależnień i od środków psychoaktywnych; • pedagogizacja rodziców w obszarze uzależnień w tym uzależnień od telefonów komórkowych i internetu; • współpraca z rodzicami w zakresie profilaktyki oraz sytuacjach kryzysowych; • nauka alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu bez telefonów, rozwijania zainteresowań, radzenie sobie ze stresem- realizacja zadania w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych; • reagowanie na przejawy zachowań ryzykownych.
3.	<p>Doskonalenie umiejętności właściwego postępowania w sytuacjach zagrożenia w szkole.</p> <p>Nauka zachowań bezpiecznych na terenie szkoły i poza nią.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzanie próbnych ewakuacji; • systematyczne szkolenia nauczycieli z zakresu BHP i P. POŻ.; • zapoznawanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na poszczególnych zajęciach na terenie szkoły i poza nią; • organizowanie spotkań nt. bezpieczeństwa z funkcjonariuszami policji i straży pożarnej (bezpieczna droga do szkoły, bezpieczne ferie i wakacje); • udział w programach edukacyjnych; • organizowanie nauki i egzaminu na kartę rowerową; • reagowanie na sytuacje zagrażające zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów; • realizacja zagadnień z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa w tym nauka udzielania pierwszej pomocy.
4	<p>Wyrównywanie deficytów rozwojowych uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie zajęć korekcyjno- kompensacyjnych, dydaktyczno- wyrównawczych, logopedycznych, terapeutycznych, gimnastyki korekcyjnej; • dostosowywanie wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów; • organizowanie kształcenia specjalnego; • rozbudzanie wśród uczniów zainteresowania nauką, między innymi poprzez wykorzystywanie interesujących pomocy

dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

Obszar 2. Sfera psychiczna rozwoju ucznia.

Cele szczegółowe:

- doskonalenie komunikacji interpersonalnej,
- kształtowanie zachowań empatycznych oraz umiejętności słuchania innych i szanowania ich poglądów,
- kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych.

Lp.	Zadania	Formy realizacji
1.	Doskonalenie umiejętności prawidłowego komunikowania się, rozwiązywania konfliktów.	<ul style="list-style-type: none">• zapoznavanie uczniów z ich prawami i obowiązkami;• organizowanie zajęć integrujących społeczność klasową, wzmacnianie więzi rówieśniczych, poprzez zastosowanie m. in. zasady jednego dnia bez telefonu;• w przypadku pojawienia się nowego ucznia w oddziale, przeprowadzanie integracyjno-zapoznawczych godzin do dyspozycji wychowawcy;• zajęcia doskonalące umiejętności komunikowania się;• wykorzystywanie podczas zajęć pracy w grupach;• reagowanie na przejawy nagannego zachowania i łamania zasad obowiązujących w szkole;• stosowanie „klasowych skrzynek z problemami” jako jednej z form kontaktu z wychowawcą;• doskonalenie polubownego rozwiązywania konfliktów poprzez udział w zajęciach promujących mediacje rówieśnicze, a także uwzględnianie pomysłów uczniów na rozwiązanie konfliktów;• zapoznavanie uczniów z netykietą i dbanie o jej egzekwowanie;• stały kontakt z rodzicami, systematyczne informowanie rodziców o podjętych przez szkołę działaniach z prośbą o informację zwrotną• wzmacnianie we współpracy z rodzicami samodzielności dzieci w zakresie komunikacji interpersonalnej
2.	Nauka zachowań empatycznych, dostrzeganie potrzeb własnych i innych osób.	<ul style="list-style-type: none">• organizowanie pomocy koleżeńskiej;• działania wolontaryjne;• współpraca z instytucjami i organizacjami wspierającymi osoby niepełnosprawne, potrzebujące m. in. Środowiskowym Domem Samopomocy, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym.

3.	Rozwijanie dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na rozwój osobisty.	<ul style="list-style-type: none"> • obserwacja ucznia w celu rozpoznania jego predyspozycji i talentów; • rozwijanie zainteresowań uczniów poprzez udział w zajęciach pozalekcyjnych; • stwarzanie możliwości do inicjowania działań własnych uczniów; • organizowanie aktywnych przerw;
4.	Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska naturalnego.	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć o tematyce ekologicznej; • udział w akcjach promujących dbałość o środowisko naturalne; • współpraca z nadleśnictwami, ośrodkami edukacji ekologicznej, Białowieskim Parkiem Narodowym.
5.	Doskonalenie umiejętności radzenia sobie ze stresem w sytuacjach trudnych.	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć/ warsztatów doskonalących umiejętność radzenia sobie ze stresem; • rozpoznawanie sytuacji i potrzeb uczniów nowoprzybyłych do oddziałów, • indywidualne wsparcie uczniów będących w kryzysie.

Obszar 3. Sfera społeczna rozwoju ucznia.

Cele szczegółowe:

- modelowanie systemu wartości uczniów jako podstawy do znalezienia swojego miejsca w rodzinie i innych grupach społecznych,
- rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej i narodu,
- rozwijanie aktywności i samodzielności,
- promowanie idei wolontariatu.

Lp.	Zadania	Formy realizacji
1.	Wdrażanie do pełnienia roli ucznia, kolegi. Promowanie idei koleżeństwa i przyjaźni.	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć integracyjnych, wycieczek, pieszych i rajdów, zajęć pozalekcyjnych; • uwrażliwianie uczniów na potrzeby drugiego człowieka, poruszenie zagadnień dotyczących samotności dzieci i młodzieży; • organizowanie nowym uczniom wsparcia mentorów rówieśniczych; • zapoznanie uczniów z zasadami postępowania w naszej szkole (regulaminy, procedury); • zajęcia edukacyjno- profilaktyczne prowadzone przez wychowawców, pedagoga i psychologa szkolnego; • spotkania ze specjalistami dotyczące problemu agresji, przemocy (w tym cyberprzemocy), • angażowanie rodziców w działania szkoły;

		<ul style="list-style-type: none"> • godne reprezentowanie szkoły w konkursach, zawodach sportowych itp. w mieście i kraju; • rozwiązywanie problemów w grupie rówieśniczej poprzez wykorzystywanie metody mediacji.
2.	Kształtowanie postaw patriotycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • udział w uroczystościach o charakterze patriotycznym na terenie miasta; • organizacja uroczystych apeli upamiętniających ważne wydarzenia związane z historią Polski i regionu; • poruszanie na zajęciach z wychowawcą tematyki dotyczącej patriotyzmu.
3.	Angażowanie uczniów w wydarzenia związane z życiem szkoły oraz uczenie współodpowiedzialności za działanie grupy oraz ucznia jako znaczącej jednostki.	<ul style="list-style-type: none"> • obchody Dnia Patrona Szkoły oraz uroczystość nadania sztandaru szkoły; • uroczyste apele; • spotkania o charakterze integracyjnym i edukacyjnym; • współtworzenie i respektowanie norm grupowych; • praca w samorządzie klasowym i szkolnym.
4.	Rozwijanie umiejętności planowania własnej ścieżki edukacyjnej i zawodowej.	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy, • prezentacje oferty szkół ponadpodstawowych, • spotkania z ciekawymi ludźmi, • lekcje doradztwa zawodowego.
5.	Uczeń jako członek rodziny.	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogizacja rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych, wzmocnienia więzi rodzinnych, • zagadnienia dotyczące rodziny poruszane na lekcjach wychowania do życia w rodzinie, • wzmocnienie pozytywnej relacji na płaszczyźnie uczeń- rodzic- szkoła- poprzez wspólne angażowanie się w działania na rzecz szkoły.
6.	Propagowanie wolontariatu jako pracy na rzecz innych.	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia promujące ideę wolontariatu; • praca w szkolnym kole wolontariatu; • pomoc koleżeńska w ramach koła pogotowia lekcyjnego; • współpraca ze schroniskiem „Ciapek” w Hajnówce, Hospicjum Proroka Eliasza w Makówce.

Obszar 4. Sfera duchowa rozwoju ucznia.

Cele szczegółowe:

- rozwijanie poczucia własnej wartości oraz wiary we własne możliwości,
- rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań światem kultury i sztuki,

- popularyzacja i zapoznawanie z dziedzictwem kulturowym.

Lp.	Zadania	Formy realizacji
1.	Stwarzanie sytuacji do poznania samego siebie. Wzmacnianie samooceny uczniów.	<ul style="list-style-type: none">• organizowanie zajęć integracyjnych, warsztatowych na temat nawiązywania i utrzymywania relacji rówieśniczych w czasie lekcji z wychowawcą;• przeprowadzanie zajęć przez pedagoga lub psychologa szkolnego;• rozwijanie zainteresowań i doskonalenie własnych umiejętności w czasie zajęć pozalekcyjnych;• zintegrowane działanie nauczycieli wspierających ucznia słabego i zdolnego;• losowe dobieranie grup podczas prac zespołowych;• angażowanie uczniów do wzajemnego poznania i wspólnej zabawy podczas przerw bez telefonu.
2.	Pogłębianie świadomości językowej. Odkrywanie własnych upodobań. Rozwijanie kompetencji czytelniczych. Utrwalanie nawyków kulturalnego obcowania ze sztuką (książka, film, teatr). Rozwijanie krytycyzmu wobec wzorców proponowanych przez środki masowego przekazu.	<ul style="list-style-type: none">• wycieczki do miejsc związanych z kulturą i sztuką;• organizowanie konkursów językowych, plastycznych, muzycznych;• udział w kołach zainteresowań i zajęciach artystycznych;• współpraca z biblioteką szkolną i miejską;• współpraca z ośrodkami kultury;• poruszanie tematu roli języka w kształtowaniu relacji.
3.	Popularyzacja własnego regionu i zapoznawanie z jego walorami w tym białoruskiej mniejszości. Rozwijanie szkolnej obrzędowości i kultywowanie tradycji.	<ul style="list-style-type: none">• wycieczki regionalne i krajoznawcze;• organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi, apele;• konkursy o tematyce religijnej i związane z wielokulturowością regionu;• prowadzenie izby regionalnej.

VI. ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,

- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.